

Valtuustoaloite: Leuka rintaan ja kohti uusia pettymyksiä

Kaupunginhallitus 18.05.2026 § 150

783/00.01.04/2025

Valmistelija Kehitysjohtaja Pasi Pitkänen

Valtuutettu Pyry Suonsivun valtuustoaloite 10.11.2025:

Leuka rintaan ja kohti uusia pettymyksiä

Fennovoimala oli projekti, joka hallitsi vuosien ajan Raahen kuntapolitiikkaa. Sille osoitettiin suuria toiveita. Sinänsä hankkeen taloudellinen kannattamattomuus olisi pitänyt olla taputeltu jo 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä, jolloin tuulivoimasähkön hinta laski ydinsähkön alapuolelle.

Tämän havaitsi myös saksalainen EON, joka vetäytyi projektista. Tilalle tuli venäläinen Rosatom, joka erilaisten Migrit Solarna Energija - bulvaaniyhtiöiden ja silloisen elinkeinoministeri Rehnin avustamana olisi saanut Perämeren rannikolle oman sillanpääaseman.

Voisi sanoa, että Fennovoima-tapauksessa karkasi mopo rankasti käsistä. Jos se olisi ollut Netflix-sarja, olisi käsikirjoittajaa pidetty nerona. Oli johtavaa viranhaltijaa, joka rakastuu ja perustaa yrityksen. Oli poliitikkoa, joka siirtyi jouhevasti myymään yhteiskuntasuhteitaan yrityksensä kautta ja toinen, jolla oli vaikeuksia saada työpaikkaa, koska oli eri mieltä, kuin ”me kaikki”. Raahen meni jopa ottamaan ystävyyskaupungikseen Sosnovyi Borin, joka oli suomalaisille tuttu lähinnä ydinonnettomuuden pelosta 1990-luvun uutisista.

Lopulta, Luojan kiitos, tilanne laukesi. Raahen kaupunki kärsi miljoonien eurojen tappiot. Yksityisten kiinteistönomistajien omaisuuden arvo on romahtanut. Fennovoimaan ladattu tulevaisuudenusko on haihtunut.

Suomessa vietettiin 13.10. kansallista epäonnistumisen päivää. On aika päästä eteenpäin.

Ehdotan, että Raahessa kerätään kokemukset epäonnistuneesta Fennovoimala-projektista ja opitaan niistä tulevaisuuden varalle. Tavoitteena on oppia, ei etsiä syyllisiä.

Kehitysjohtaja Pasi Pitkäsen vastaus 12.5.2026:

Ydinvoimalan rakennusprojekti on poikkeuksellisen suuri hanke, jonka investointiarvo on 5-10 miljardia euroa. Projektin rakennusaikaiset aluetalousvaikutukset ovat merkittäviä. Rakennushanke työllistää parhaimmillaan 4 000-5 000 henkilöä. Alihankintaketjut luovat mahdollisuuksia sadoille alihankintayrityksille. Myös käytönaikaiset aluevaikutukset ovat suuret. Hanke tuo toteutuessaan myös merkittäviä verotuloja sijoituskunnalle ja lähikunnille.

Hanhikivi 1 -projekti kesti useita vuosia ennen kuin se keskeytettiin. Projekti loi merkittäviä alihankintamahdollisuuksia suomalaisille ja paikallisille yrityksille. Aluevaikutukset olivat merkittäviä, ja projekti näkyi paikallisessa katukuvassa.

Raahen seudun kehitys ja seutukunnan kunnat tekivät laajaa yhteistyötä projektitoimijoiden kanssa. Toimintamalleja kehitettiin ja hiottiin. Tavoitteena oli saada mahdollisimman suuri osa projektin hyödyistä jäämään lähialueelle. Näiltä osin projektista opittiin paljon. Kehitettyjä toimintamalleja voidaan hyödyntää muiden suurten investointiprojektien yhteydessä.

Hanhikiven alue on Euroopan ainut kaavoitettu ydinvoimalle soveltuva green field -alue. Tämä antaa tulevalle toimijalle 5-6 vuoden ajallisen hyödyn. Viime aikoina on ollut julkisuudessakin tietoa mahdollisesta uudesta projektista sekä toimijoista. Pidän todennäköisenä, että Hanhikivellä käynnistyy uusi ydinvoimalahanke tulevaisuudessa. Tällöin pystymme hyödyntämään aiemmasta projektista oppimamme asioita. Raahen seutu on tällöin entistäkin valmiimpi vastaanottamaan projektin ja sen toimijat sekä maksimoimaan projektista saatavan hyödyn.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Annetaan valtuustoaloitteeseen kehitysjohtaja Pasi Pitkäsén valmistelema vastaus.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyi esityksen.